

ELS CONSUMIDORS A BALEARS (XXIII)

INSTAL·LATS EN LA DESCONFIANÇA

Com és habitual cada any per aquestes dates, volem analitzar la confiança dels ciutadans a les illes. Enguany, aquesta investigació ens servirà per comprovar si hi ha coincidència entre els missatges de recuperació econòmica i la percepció dels ciutadans de les illes.

La metodologia emprada és similar a la que s'aplica al denominat índex de confiança del consumidor. Per una part analitzam i valoram l'opinió dels/les ciutadans/es en referència de la situació present i futura de l'economia en el conjunt de les nostres illes i de cada una d'elles per separat. Interessa la percepció actual, envers l'any pròxim i a mitjà termini.

D'altra banda consideram bàsic a la percepció ciutadana en referència a la seva economia domèstica. Aquesta dada pot ser significativa tenint en compte que una millora de l'economia general no té el perquè de representar una millora de l'economia domèstica.

Finalment donem un cop d'ull a la percepció dels ciutadans respecte dels comportaments del mercat laboral

Per a calcular l'índex de confiança es consideren tres paràmetres, l'economia general, l'economia domèstica i el mercat laboral. En tots tres casos es valora la percepció al moment actual, envers l'any vinent i a mitjà termini.

La taula següent es reflecteix l'evolució de l'índex de confiança dels ciutadans des del 2011 fins ara. D'ençà que la crisi va tocar fons (2012) fins que, oficialment, es va començar a superar (2016) i fins a arribar al moment actual.

Com es pot comprovar, els anys de percepció més negativa són el 2012 i el 2013, moments en els quals s'assolí un índex negatiu del -46,1 i -34,3 respectivament. Aquesta percepció negativa feia referència tant a l'economia general com a la domèstica.

L'any 2014 es veu sensiblement reduïda (-20,2) fonamentalment dins l'àmbit de "creixement quantitatiu de l'economia general de Balears". Els índexs que fan referència a l'economia domèstica continuen enrocats en paràmetres negatius, especialment en l'atur.

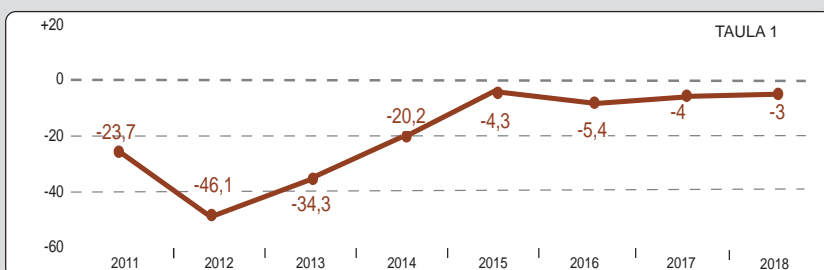
L'any 2015 es detecta l'inici d'un canvi de tendència significatiu. Es passa d'un índex mitjà negatiu que rondava el 31%, entre els anys 2011 i 2014, a una mitjana que, tot i continuar sent negativa, es veu reduïda fins al -4,6%. Com es pot apreciar es tracta d'una reducció força sensible.

Tal com s'analitzarà a les pàgines posteriors, aquest canvi quantitatiu se centra fonamentalment en l'economia general, com a conseqüència d'unes bones temporades turístiques amb un important increment del nombre de visitants.

L'any en curs (-3) es manté més o menys estable. Malgrat que la bonança de les xifres macroeconòmiques es considera regular la situació econòmica i pot cridar l'atenció una forta incertesa respecte els anys vinents (40% el 2019 i 60% a mitjà termini).

La percepció de l'economia domèstica continua estancada, degut, principalment, a la precarietat laboral que sembla instal·lada en el mercat de treball i d'ocupació.

ÍNDEX DE CONFIANÇA DELS CIUTADANS

Font: Baròmetres Gadeso Setembre 2018

MITJANA PONDERADA DE:
Índex confiança economia balear
Índex confiança economia domèstica
Mercat de treball i ocupació

INCERTESA EN LA MACROECONOMIA

Sense dubte les xifres macroeconòmiques han millorat, i els ciutadans així ho perceben. Els quadres adjunts reflexen aquesta millora, tant a nivell del conjunt de les nostres illes com a nivell de cada illa en particular.

ILLES BALEARS ACTUAL DURANT 2019 A PARTIR DE 2020 TAULA 2

ACTUAL			DURANT 2019				A PARTIR DE 2020			
Bona	Regular	Dolenta	Millor	Igual	Pitjor	NS	Millor	Igual	Pitjor	NS
20%	70%	10%	15%	40%	5%	40%	12%	23%	5%	60%

Font: Baròmetres Gadeso. Setembre 2018

Per al conjunt de l'economia del nostre arxipèlag s'aprecia una millora fins a arribar a un índex positiu de +11, pel que fa a l'any en curs. Aquesta tendència positiva també es percep en les perspectives macroeconòmiques per a l'any 2019, tot i que, com és lògic, hi ha un percentatge significatiu (40%) de ciutadans/es que mostren un nivell preocupant d'incertesa a mitjà termini (2019). Finalment, com és natural, les perspectives a mitjà termini són més difuses: un 60% no es defineix, mentre que un 24% pensa que la situació econòmica serà similar a l'actual.

Com sol succeir a totes les anàlisis sociològiques, els comportaments de cada illa mostren característiques pròpies, tot i que englobades dins una percepció similar.

L'illes que mostra un índex de percepció ciutadana més positiva són Eivissa i Formentera, tant pel que fa a la situació econòmica de l'any 2018, com a les referents a l'any 2019 i posteriors. Com és habitual Mallorca se situa en el tercer lloc, encara que amb dades positives, i Menorca és la que manifesta uns índexs més baixos.

MALLORCA ACTUAL DURANT 2019 A PARTIR DE 2020 TAULA 3

ACTUAL			DURANT 2019				A PARTIR DE 2020			
Bona	Regular	Dolenta	Millor	Igual	Pitjor	NS	Millor	Igual	Pitjor	NS
20%	71%	9%	15%	44%	5%	36%	12%	24%	4%	60%

Font: Baròmetres Gadeso. Setembre 2018

TAULA 4 ACTUAL DURANT 2019 A PARTIR DE 2020 MENORCA

ACTUAL			DURANT 2019				A PARTIR DE 2020			
Bona	Regular	Dolenta	Millor	Igual	Pitjor	NS	Millor	Igual	Pitjor	NS
16%	69%	15%	12%	38%	6%	44%	10%	22%	5%	63%

Font: Baròmetres Gadeso. Setembre 2018

EIVISSA ACTUAL DURANT 2019 A PARTIR DE 2020 TAULA 5

ACTUAL			DURANT 2019				A PARTIR DE 2020			
Bona	Regular	Dolenta	Millor	Igual	Pitjor	NS	Millor	Igual	Pitjor	NS
22%	72%	6%	17%	47%	5%	31%	12%	25%	4%	59%

Font: Baròmetres Gadeso. Setembre 2018

TAULA 6 ACTUAL DURANT 2019 A PARTIR DE 2020 FORMENTERA

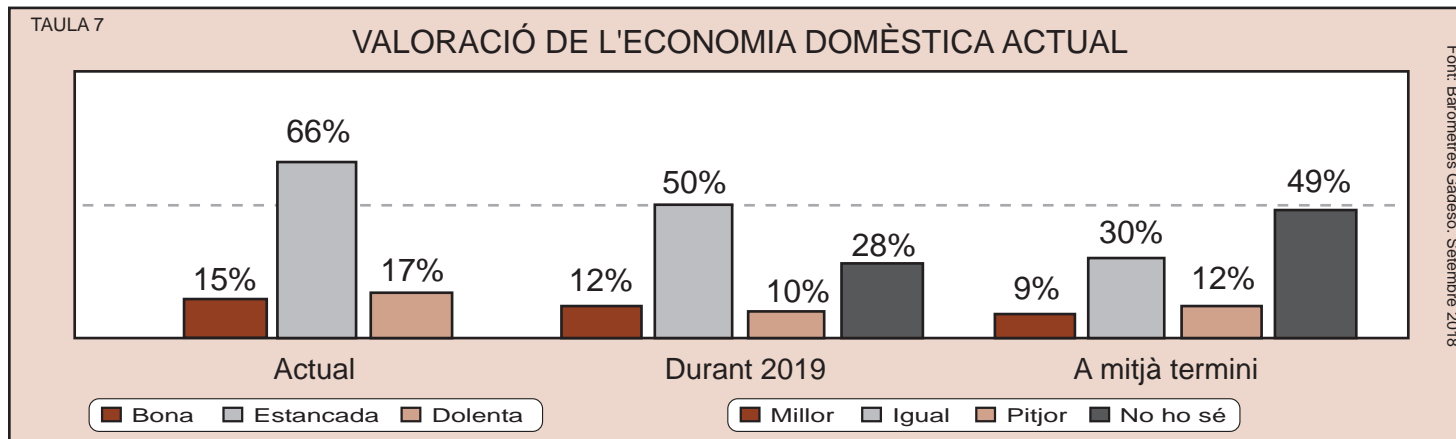

ACTUAL			DURANT 2019				A PARTIR DE 2020			
Bona	Regular	Dolenta	Millor	Igual	Pitjor	NS	Millor	Igual	Pitjor	NS
22%	72%	6%	16%	49%	5%	30%	12%	25%	3%	60%

Font: Baròmetres Gadeso. Setembre 2018

ESTANCAMENT DE L'ECONOMIA DOMÈSTICA

Com es pot comprovar a les dues taules adjuntes, la percepció referent a l'economia domèstica, tot i que presenta uns millors resultats, respecte a l'any 2017, continua instal·lada en índex negatius (-2)

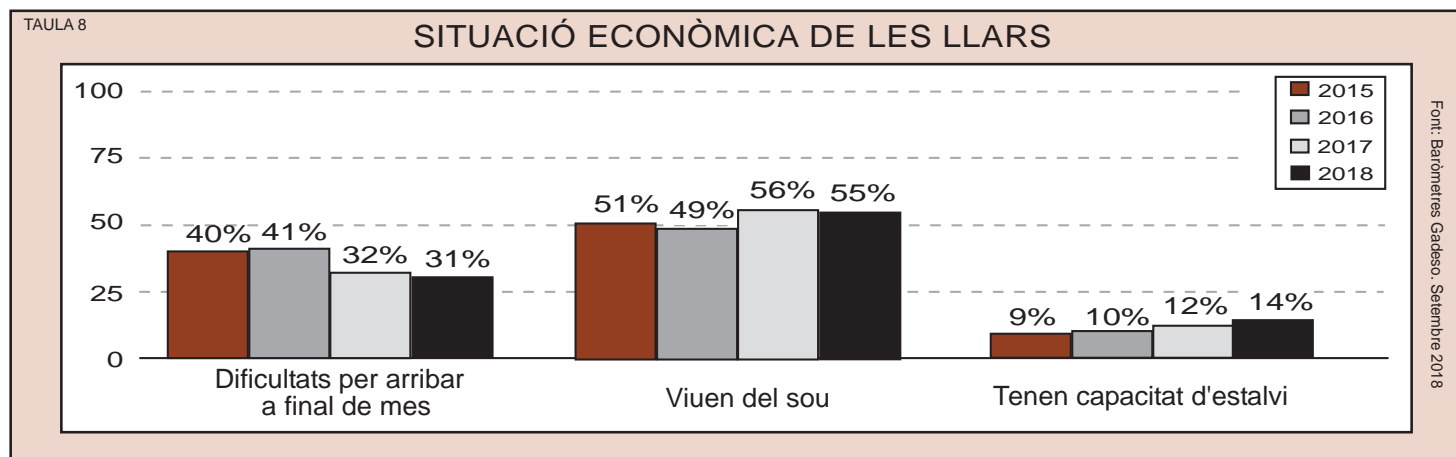

Com es pot veure a la taula número 7, respecte del 2017 a augmentat el nombre de ciutadans que opina que la situació actual està estancada (67%), és a dir, estan en una situació similar a l'any anterior. Només el 15% considera que la situació actual és bona. Mentre que el 17% considera que és negativa, encara que aquest índex mostra una significativa millora respecte de l'any anterior.

Per comprendre aquests resultats, que poden semblar contradictoris, cal veure la situació econòmica de les llars. Continua sent preocupant que gairebé un terç de la població

manifesten dificultats per arribar a final de mes, mentre que un 55% viuen exclusivament del sou i només el 14% té capacitat d'estalvi com a garantia davant futures inseguretats.

Malgrat la millora dels salaris a sectors claus, a partir del conveni d'hoteleria, aquestes dades continuen sent preocupants i tenen a veure amb uns salaris que es mantenen baixos i amb uns contractes temporals i precaris, el que ens condueix a una inseguretat en l'economia domèstica.

A la taula número 8 es concreten uns ítems significatius de les dificultats presents a l'economia domèstica. La mitjana dels índexs de famílies que tenen dificultats per arribar a final de mes en el període 2015-2018. L'any 2015 era del 40%. Mentre que el 2018 aquest percentatge s'ha reduït a un 31. Xifra, posada de manifest pels informes de diverses ONG's (Càritas, Creu Roja...), i que resulta preocupant donada la suposada "bonança" de l'economia actual.

En sentit positiu, es manté estable el nombre de persones que afirmen que viuen dels seus sous (55%). Cosa que contrasta amb el 50% de mitjana dels índexs enregistrats entre el 2015 i el 2016. Millora certa que segueix deixant dades preocupants a la situació microeconòmica familiar

que afecta, no només als sectors en risc d'exclusió, sinó que també a les classes mitjanes.

Finalment, creix progressivament, encara que de manera molt lenta, l'escassa minoria de la població que té una certa capacitat d'estalvi (el percentatge s'ha incrementat en més de tres punts en relació a la mitjana obtinguda en les investigacions dels anys anteriors).

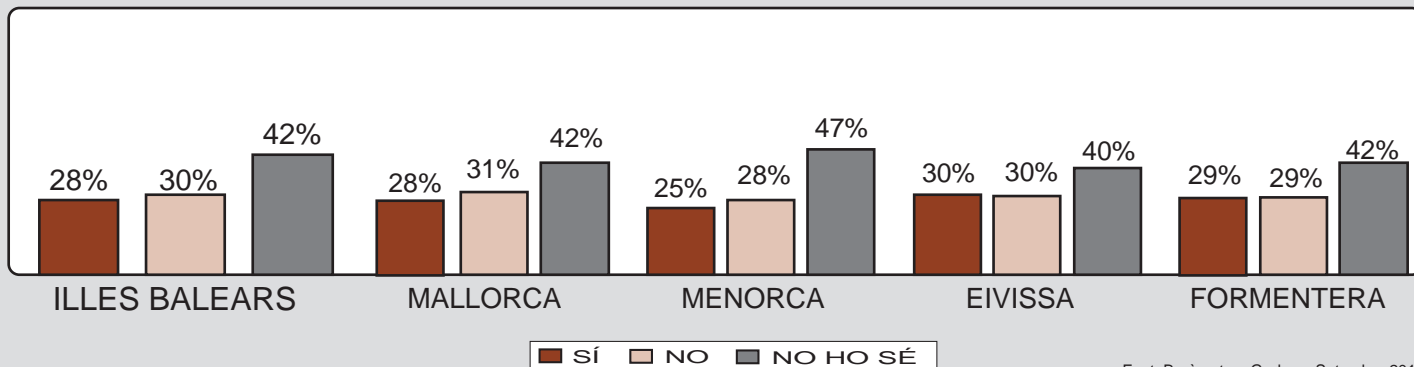
Aquesta situació dolenta de l'economia domèstica té molt a veure amb la realitat d'uns salaris baixos així com d'una gran precarietat laboral. Aquests dos ítems són greus perquè frenen el consum interior que, com destaquen tots els economistes és l'autèntic motor de la millora real de l'economia.

CONTINUA LA INESTABILITAT LABORAL

Totes les xifres ens indiquen la creació d'ocupació a la nostra comunitat, però si analitzam més detingudament aquestes dades, ens trobam amb uns índexs, no només de temporalitat, sinó que també de precarietat, molt importants. Continuem instal·lats en un mercat laboral inestable que no dóna cap tipus de garantia d'una millora real de la nostra economia.

TAULA 9

ES CREARAN LLOCS DE FEINA A BALEARS DURANT L'ANY 2019?

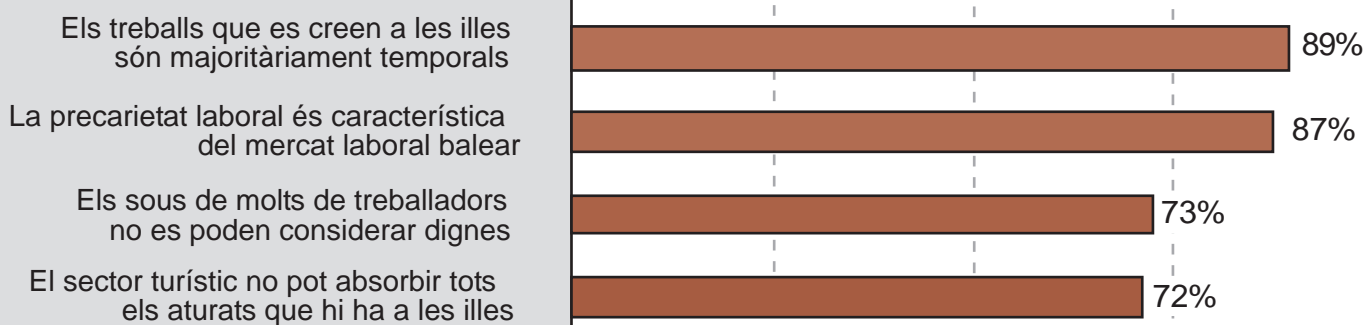
Tot i que augmenta el nombre de persones que creuen que hi haurà una millora en la creació de l'ocupació durant el 2018, la percepció continua sent negativa com a conseqüència de la tipologia de contractes. Com es pot veure a la taula número 10 el 88% opinen que les ocupacions que es creen són majoritàriament temporals i precàries. És molt significatiu que un 74% pensen que

els sous no es poden considerar dignes. Queda per veure la consolidació del preacord d'augment del 17% dels sous en el sector turístic així com la seva possible repercussió en els altres sectors productius. És rellevant el 70% que considera que el sector turístic no té més capacitat de crear nova ocupació. La qual cosa ens porta a la necessitat d'una real diversificació.

TAULA 10

PERCEPCIONS SOBRE EL MERCAT LABORAL ILLENC

% respostes afirmatives

Vuit de cada deu persones respecten el dia de recollida de trastos. *i tu?*

Treu els trastos i mobles vells el dia que toca al teu carrer i ajudaràs a tenir una ciutat neta.

Servei de recollida de trastos, cada dia un barri.

Per a més informació: 900 724 000 · www.emaya.es

